

bijahu nekoć kneževske, ali koje su oni prisvojili sve do vremena od godine dana prije njegova dolaska u Korčulu. Kao svoj dolazak označuje on predzadnji dan mjeseca srpnja g. 1256.

Četvrti dio. — Marsilije naređuje, da nijedan njegov nasljednik ne smije otuđiti, prodati, darovati, založiti, dati u leno te unajmiti prava kneževske časti, niti razdijeliti kneževinu u više dijelova, tako da dva kneza ili više od njih vladaju u isto doba. Onaj, koji bi to učinio, ima biti zbačen s kneževske časti i mora platiti 1000 perpera. Njega tada ima naslijediti najstariji od rodbine, koji mora povratiti kneževoj vlasti sva prijašnja prava i dovesti ih u prijašnje stanje. Ako pak tko od građana učini nešto protiv ovih odredaba, pa se to dokaže pred svjedocima i sucima, ima izgubiti sva prava prema odluci kneza.

Peti dio. — Zatim slijedi Marsilijeva zakletva na evanđelje, u kojoj kaže, da će imati najveću skrb oko grada i otoka i da će se točno držati svega ugovorenog. Iza kneževe zakletve dolazi zakletva građana, i to u formi, kako je polaže svaki pojedinac. Građanin se obvezuje na najveću vjernost knezu i pripravan je na svaku službu prema njemu; osobito ističe, kako ne će sudjelovati u nikakvoj uroti i društvu uperenom protiv kneza, a ako se nalazi u tom društvu, da će prekinuti s njim sve veze i sve prijaviti knezu. Iz toga se dâ zaključiti, da je doista bilo borba između Marsilija i građana i da je konačno došlo do pomirenja, u kojem su Korčulani priznali Marsilija kao kneza, a on njima njihova prava i statut.

Taj je ugovor prihvatila čitava pučka skupština cjelokupnog stanovništva. Pri tom je ona faktor, koji u ime općine sklapa ugovor s knezom. Dakle u ovo vrijeme postoje još pučke skupštine kao vrlo važan činilac općinskog života. Tim su ugovorom priznali opet Korčulani eo ipso i mletačku vlast. Marsilije je došao u Korčulu s mletačkom pomoću i kao knez, koji vrši vlast nad gradom i otokom u ime mletačke republike. Korčula se smatra kao neka kneževina obitelji Zorzi, koja tu ima nasljednu vlast, ali kao vrhovna državna vlast biva mletačka republika. To se najbolje vidi i iz inegerencije, koja se samim ugovorom daje prokuratorima sv. Marka u pitanju nasljedstva kneževske vlasti. I u kasnijim ćemo razlaganjima vidjeti, da na Korčuli mletačka republika vrši tu vrhovnu državnu vlast.

U prošlom smo poglavlju istakli, kako je korčulanski statut bio u prvobitnom obliku donesen još prije Zorzija, po svoj prilici